

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **1. elektrářenská, spol. s r. o.**, se sídlem Mánesova 56, České Budějovice, zastoupený Mgr. Jaroslavem Čapkem, advokátem se sídlem Komenského 241, Hradec Králové, proti žalovanému: **Městský úřad Poděbrady**, se sídlem Jiráho náměstí 20/I, Poděbrady, **za účasti** V. Č., zastoupeného JUDr. Petrem Černým, Ph. D., advokátem se sídlem Baráčnická 808/1, Ústí nad Labem v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2008, č. j. 44 Ca 123/2007 - 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti v záhlaví označenému usnesení krajského soudu, kterým soud odmítl žalobu, jíž se stěžovatel domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí Městského úřadu Poděbrady, odboru životního prostředí („žalovaný“) ze dne 20. 9. 2007, č. j. 4566/ŽP/07/Čej/205. Tímto rozhodnutím žalovaný vydal žadateli V. Č. povolení k blíže specifikovanému nakládání s povrchovými vodami ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (vodní zákon).

Důvodem odmítnutí žaloby byla skutečnost, že stěžovatel nevyčkal rozhodnutí odvolacího orgánu o podaném odvolání, takže nevyčerpal opravné prostředky ve správním řízení před podáním žaloby k soudu. Žaloba proto byla nepřipustná a jako taková musela být odmítnuta [§ 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Rovněž v případě tvrzené nicotnosti napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně totiž platí, že tato nicotnost může být vyslovena toliko na základě přípustné žaloby.

Stěžovatel ve velmi kusé kasační stížnosti uvádí, že napadené rozhodnutí žalovaného je nicotné, protože odporuje fyzikálním zákonům a je proto neproveditelné. Tvrdí, že vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí věcně přísluší soudu, a proto navrhuje usnesení krajského soudu zrušit.

K výzvě krajského soudu stěžovatel uvedl, že podává kasační stížnost z důvodu zakotveného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel výslovně označil stížnostní důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tzn. tvrdí vady správního řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

V daném případě však stěžovatel napadl usnesení krajského soudu, kterým byla jeho žaloba odmítnuta. Na tuto situaci dopadá zvláštní stížnostní důvod, upravený pod písm. e) cit. zákonného ustanovení, podle něhož kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Protože Nejvyšší správní soud hodnotí každý úkon podle jeho obsahu a nikoliv formy (označení), zabýval se v dalším výhradně případným naplněním právě tohoto stížnostního důvodu.

Je totiž třeba vycházet z toho, že v řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přezkoumává napadené pravomocné rozhodnutí krajského soudu. Uplatněním stížnostního důvodu zakotveného pod písm. b) je kognice zdejšího soudu orientována na přezkum správního řízení, zejména se zaměřením na skutkové okolnosti věci. Úspěšnou by takováto kasační stížnost mohla být tehdy, jestliže by bylo zjištěno, že krajský soud měl správní rozhodnutí zrušit, protože ve správním řízení skutečně vznikly závažné vady. To je však samozřejmě myslitelné toliko za situace, kdy krajský soud přezkoumá správní rozhodnutí věcně a nikoliv tehdy, když žalobu odmítne z procesního důvodu nesplnění podmínek řízení, jak se tomu stalo v nyní projednávaném případě.

Z obsahu správního spisu plyne, že stěžovatel podal proti citovanému rozhodnutí žalovaného dne 4. 10. 2007 odvolání, o němž však dosud nebylo rozhodnuto, protože usnesením ze dne 7. 1. 2008, č. j. 18162/08/OŽP-Bab, Krajský úřad Středočeského kraje podle ustanovení § 64 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu přerušil odvolací řízení, a to právě z důvodu podané žaloby ke Krajskému soudu v Praze, kterou tento soud odmítl usnesením napadeným nyní projednávanou kasační stížností.

Za této situace dospívá Nejvyšší správní soud ke shodnému závěru jako Krajský soud v Praze, že žaloba byla podána nepřipustně, protože napadla nepravomocné správní rozhodnutí za situace, kdy ještě nebylo rozhodnuto o odvolání. Krajský soud ostatně zcela správně odkázal na ustálenou judikaturu zdejšího soudu (např. rozsudek ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004 - 65, in: č. 672/2005 Sb. NSS), podle níž „*podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby ke soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako*

provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nabrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.“

Lze tak uzavřít, že v daném případě stěžovatel zmíněný požadavek subsidiarity nerespektoval, když podal žalobu ještě před tím, než marně vyčerpal všechny procesní prostředky k ochraně svých práv v rámci správního řízení.

K námitce, že vyslovení nicotnosti správního orgánu věcně přísluší toliko soudu, odkazuje Nejvyšší správní soud na ustanovení § 77 a § 78 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, z nichž plyne, že nicotnost je oprávněn prohlásit rovněž správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal. Je tedy zjevné, že touto otázkou se může (resp. v případě uplatnění této námítky musí) zabývat odvolací orgán, v daném případě krajský úřad. Kromě toho, z důvodu stručnosti postačuje odkázat na setrvalý právní názor Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 4 As 31/2004 - 53, in: [č. 619/2005](#) Sb. NSS; obdobně viz např. rozsudky ze dne 17. 3. 2005, č. j. 7 Afs 17/2005 - 42, ze dne 30. 3. 2006, č. j. 7 Afs 31/2005 - 94, ze dne 22. 8. 2006, č. j. 5 As 67/2005 - 88, vše na [www.nssoud.cz](#)), podle něhož „*v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu může soud vyslovit nicotnost rozhodnutí správního orgánu (§ 65 odst. 1, § 76 odst. 2 s. ř. s.) jen za procesního předpokladu, že žaloba sama není nepřijatelná [§ 46 odst. 1 písm. d), § 68 s. ř. s.]“*

Pokud tedy v nyní projednávané věci žaloba z důvodu nevyčerpání procesních prostředků v rámci správního řízení projednatelná nebyla, krajský soud ji správně odmítl, a to i za situace, kdy v žalobě byla tvrzena nicotnost napadeného prvostupňového správního rozhodnutí.

Kasační důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy naplněn nebyl, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný v řízení plně úspěšný sice byl, nevznikly mu však náklady řízení přesahující rámec jeho běžné činnosti a proto mu soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Konečně osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů, protože jí soud neuložil plnění žádné povinnosti (§ 60 odst. 5, § 120 s. ř. s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu